УДК 336.761:330.322

Мацера С.М.,
в.о. доцента кафедри маркетингу,
Вінницький кооперативний інститут

РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Постановка проблеми. Розвиток фінансового ринку відіграє значну роль у функціонуванні економіки будь-якої країни. А одним з елементів фінансової структури є інвестиційний ринок, який всесторонньо впливає на динамічність розвитку фінансового ринку. Також інвестиційний аспект стає домінуючим в умовах ринкової трансформації економіки України.

Як інвестиційний сегмент економічної системи держави, ринок цінних паперів відіграє важливу роль, адже розвинутий ринок цінних паперів є основним інструментом трансформації фінансових ресурсів суб'єктів економіки в інвестиції та надає можливість залучити на довгостроковій та стійкій економічній основі фінансові ресурси у реальний сектор економіки.

На сучасному етапі ринок цінних паперів створює широкі можливості у сфері інвестування для власників фінансових ресурсів і є важливим джерелом фінансування капіталовкладень для суб'єктів підприємницької діяльності. Як наслідок вище зазначеного, зростає актуальність активізації розвитку ринку цінних паперів як механізму залучення інвестицій у реальний сектор економіки, а також як чинника розвитку науково-технічного прогресу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, що стосуються ринку цінних паперів як засобу активізації інвестиційного процесу, досліджувались у працях таких вчених, як Л. М. Борща, Е. Ф. Жукова, В. С. Загорського, Г. М. Калача, Н. І. Гребеника, О. І. Кірєєва, М. М. Шаповалова, В. М. Опаріна, Н. В. Приказюка, Т. П. Моташко та ін.

Однак у більшості наукових досліджень недостатньо уваги приділено саме впливу ринку цінних паперів на активізацію інвестиційного процесу. Усе це свідчить про актуальність теми, а відтак зумовило вибір напряму дослідження в науковому і практичному аспектах.

Постановка завдання. Метою дослідження є обґрунтування впливу ринку цінних паперів на активізацію інвестиційного процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Будучи невід'ємною частиною фінансового сектора економіки, ринок цінних паперів характеризується особливою інституційною та організаційно-функціональною специфікою, що дає можливість забезпечити трансформацію заощаджень в інвестиції і вибрати оптимальний напрям їх ефективного використання

На сучасному етапі соціально-економічний розвиток та конкурентоспроможність держави багато в чому залежать від активності використання інструментів ринку цінних паперів. Водночас від ефективного функціонування ринку цінних паперів залежить залучення інвестиційних ресурсів в економіку країни.

Що стосується поняття ринку цінних паперів, то існують різні підходи до його визначення. Згідно чинного законодавства [10], ринок цінних паперів – це сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо розміщення, обігу та обліку цінних паперів і похідних (деривативів).

Відповідно до поглядів Н. В. Приказюка [9], які ми поділяємо, ринок цінних паперів є важливим сегментом економіки будь-якої країни та джерелом і механізмом фінансування інвестицій, забезпечуючи стійке економічне зростання.

Найпоширенішим у вітчизняній і зарубіжній літературі є наступне визначення ринку цінних паперів: це ринок, на якому відбувається купівля-продаж пайових, боргових та похідних цінних паперів. Він є сегментом як грошового ринку (на якому здійснюються короткострокові запозичення – до одного року), так і ринку капіталу (на якому обертаються акції, а також середньо- та довгострокові боргові інструменти). Важливим завданням фондового ринку (ринку цінних паперів) є створення умов, при яких інвестор може в будь-який час повернути вкладені в цінні папери кошти шляхом продажу цих цінних паперів [6, с. 7].

Метою функціонування ринку цінних паперів, як сегменту фінансового ринку, є забезпечення наявності механізму для залучення інвестицій в економіку шляхом встановлення необхідних контактів між тими, хто потребує фінансових засобів, і тими, хто має бажання інвестувати дохід.

Залучення інвестиційних ресурсів на ринку здійснюється за допомогою інструментів ринку цінних паперів, до яких перш за все належать цінні папери [13, с. 121]. Під цінним папером розуміють своєрідний аналог грошей у вигляді грошового документа, що дає власнику гарантоване право на одержання певної суми грошей або засвідчує його право майнового володіння у встановленому стосовно зазначеного виду документа порядку [12].

Наприклад В. П. Опарін [7] зазначає, що ринок цінних паперів складається з акцій, облігацій, казначейських векселів, депозитних та інвестиційних сертифікатів, комерційних паперів, що є інструментами даного ринку. До цінних паперів певною мірою належить і комерційний вексель, однак, як зазначає автор [7], його слід розглядати насамперед як інструмент комерційного кредиту. Є ще так звані деривативи – це похідні інструменти (опціони, ф'ючерси та ін.), які відображають різні види контрактів з торгівлі цінними паперами. У зв'язку з цим, як правило, розрізняють ринок цінних паперів і ринок похідних інструментів.

Використання інструментів ринку цінних паперів для мобілізації заощаджень та їх трансформації в інвестиції забезпечує виконання наступних функцій, які підвищують ефективність функціонування ринкової системи, а саме:

– шляхом операцій на первинному ринку забезпечується взаємодія суб'єктів попиту і пропозиції грошового капіталу, внаслідок якого відбувається перетікання фінансових ресурсів. Цінні папери приносять їх власникам доходи або надають майнові і немайнові права, і прагнення до отримання цих доходів чи прав спонукає власників заощаджень вкладати кошти в купівлю цінних паперів, і врешті-решт – інвестувати у виробничий процес.

– вторинний ринок цінних паперів значною мірою забезпечує відсікання неефективних виробників. Коливання курсової вартості цінних паперів автоматично призводять до відповідних змін у вартісній оцінці майна фірми [2, с. 13].

Що стосується учасників ринку цінних паперів, як зазначає В. С. Загорський [3], можна виділити три групи учасників, кожний з яких переслідує свою мету, а саме:

– професійні учасники - це учасники ринку цінних паперів, які займаються організацією й підтримкою всієї інфраструктури фондового ринку;

– емітенти, завданням яких є випустити цінні папери і продати їх на фондовому ринку інвесторам;

– інвестори, які формують попит на ринку цінних паперів, і для яких важливими принципами є мінімізація ризику втрати капіталу та максимізація прибутку.

Зазначимо, що головними характеристиками та принципами функціонування ринку цінних паперів є:

– цілісність, яка забезпечує наявність єдиної національної фондової біржі;

– централізація, що означає державний контроль та безпосереднє регулювання цілісної системи обігу цінних паперів і забезпечується спеціально створеними державними органами;

– введення системи електронного обігу цінних паперів;

– відповідальність загальноприйнятого стандарту безпеки інтересів і прав інвесторів [1, с. 25].

Своєю чергою джерела фінансування інвестиційної діяльності, які формуються на ринку цінних паперів, розглядаються як процес функціонування ринку цінних паперів та можливість формування на ньому додаткових фінансових ресурсів. Випуск цінних паперів державою і комерційними банками дає змогу опосередковано поповнювати інші два джерела інвестування економіки. В сукупності все це розширює інвестиційний потенціал країни та знижує вартість інвестиційних ресурсів на ринку цінних паперів.

Оскільки структурна перебудова господарства потребує додаткових інвестиційних ресурсів, то з одного боку для цього необхідно забезпечити максимальну конкуренцію підприємств за інвестиційні ресурси, а з іншого - створити можливості для їх мобілізації. Зазначені завдання в сукупності ефективно можуть виконати лише цінні папери, адже залучаючи тимчасово вільні фінансові ресурси від юридичних осіб та грошові кошти від фізичних осіб, ринок цінних паперів сприяє спрямуванню частини національних фондів споживання до фондів накопичення. Тобто ринок цінних паперів формує раціональні макроекономічні пропорції відтворювального процесу в господарстві країни у довгостроковій перспективі.

Отже, виходячи з вище наведеного та погоджуючись з поглядами В. І. Павлова [8], можемо зробити висновок стосовно того, що ринок цінних паперів створює необхідні умови для швидкої мобілізації, ефективного перерозподілу та раціонального розміщення фінансових ресурсів у соціально-економічному просторі держави з урахуванням інтересів та потреб суспільства.

Функціонування ринку цінних паперів сприяє підвищенню мобільності фінансового капіталу, оскільки дає підприємствам широкий вибір джерел фінансування та кредитування. Відповідно підприємства завдяки альтернативним джерелам інвестування можуть піти на додаткову емісію акцій, а кошти, які отримані від розміщення акцій, можуть спрямуватися на поповнення власного капіталу або виконання виробничої програми.

Доцільно відзначити і те, що використання інструментів ринку цінних паперів має перевагу над прямим інвестуванням, що можна пояснити насамперед більшою ліквідністю цінних паперів, внаслідок якої знижується ризик потенційного інвестора. Різні номінали вартості цінних паперів дозволяють залучати за їх допомогою і різні за величиною інвестиційні ресурси з одного боку, а з іншого - низько-

номінальні цінні папери сприяють залученню в економіку тимчасово вільних коштів населення, що, в свою чергу зменшує залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Отже, ринок цінних паперів розширює можливості інвестиційної діяльності та має можливість найбільш швидкого та оптимального перетворення заощаджень в інвестиції.

Варто відзначити і те, що цінні папери в умовах ринкового господарства виконують особливу функцію, яка полягає в тому, що замінюючи собою реальні товари та гроші, вони створюють умови для ефективнішого фінансування ринку. І хоча цінні папери безпосередньо не мають матеріальної цінності, однак втілюють гарантовані права на цінності, фактичні гроші, товари, послуги і слугують засобом платежу, кредиту, розподілу прибутків.

Оскільки в Україні переважна більшість підприємств є акціонерними товариствами, то інвестиції в реальну економіку здійснюються також через цінні папери. Як слушно зауважує А. А. Чухно [4], українські підприємства потребують інвестицій, а причиною такого стану є неконкурентність продукції, яка обумовлена високою вартістю ресурсів, наявністю старого обладнання та технології, енергомісткістю виробництва, відсутністю обігових коштів тощо.

Водночас зазначимо, що на сучасному етапі в Україні операції з цінними паперами ще не набули належного розвитку. Причини, якими можна пояснити таку ситуацію, на думку Г. М. Калача [5], є наступні:

– низький рівень ліквідності більшості вітчизняних цінних паперів;

– велике число фірм та підприємств не мають можливостей здійснювати операції з цінними паперами;

– значний рівень недовіри населення до фінансових посередників.

Що стосується інвестиційної перспективи ринку цінних паперів, то спираючись на проект стратегії розвитку фондового ринку України на середньострокову та довгострокову перспективу [11], можна окреслити такі обставини, якими вона обумовлюється:

– стабілізацією політичної ситуації;

– покращанням кон'юнктури на товарному ринку, що в цілому знижує рівень диверсифікованого фінансового ризику для інвесторів;

– орієнтацією учасників ринку на довгострокові вкладення;

– вирішенням проблеми обслуговування та управління державного боргу, у зв'язку з чим активізуються саме інвестиційні, а не кредитні форми фінансування;

– появою стратегічних, а не спекулятивних покупців на ринках корпоративних і державних цінних паперів.

Своєю чергою для підвищення інвестиційної спрямованості фінансового потенціалу ринку цінних паперів необхідно вирішення таких завдань, як:

– спрямування фінансових інвестицій у реальний сектор економіки;

– залучення через фондовий ринок інвестицій в реальний сектор економіки в обсягах, які б забезпечували його потреби;

– перетворення фондового ринку на один з головних механізмів фінансування інвестиційних потреб українських суб'єктів господарювання;

– значне розширення пропозицію цінних паперів на фондових біржах, перш за все акцій тих підприємств, які мають стратегічне значення для економіки;

– суттєве збільшення обсяги фінансового капіталу, який спрямовується через ринки цінних паперів у розвиток економіки;

– покращення загальноекономічні умови інвестування фінансових ресурсів в цінні папери для вітчизняних та іноземних інвесторів.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, ринок цінних паперів має великий потенціал та можливості для забезпечення інвестиційними ресурсами вітчизняних підприємств. Він має можливість акумулювати вільні кошти та перерозподіляти їх від малоефективних до ефективних галузей економіки, забезпечуючи при цьому їх спрямування на відновлення та подальше зростання виробництва.

Ліквідний, надійний ринок цінних паперів повинен забезпечити реалізацію національних інтересів України шляхом сприяння надходженню інвестицій у реальний сектор економіки та створення ефективної системи захисту прав і інтересів інвесторів (як вітчизняних, так і іноземних).

Узагальнюючи вище наведене, можна зробити висновок про те, що ринок цінних паперів України перебуває на початковій стадії свого розвитку. Для того, щоб стати реальним ефективним економічним механізмом інвестування, він повинен пройти всі складні етапи становлення, а покращенню розвитку ринку цінних паперів повинна сприяти активізація інвестиційної та емісійної діяльності учасників ринку, вдосконалення інституційної структури ринку цінних паперів, що в кінцевому підсумку сприятиме переливу капіталів та в найближчій перспективі активізує інвестиційний процес.

Бібліографічний список

1. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика : [навч. посіб.] / Л.М. Борщ. – К. : Знання, 2005. – 470 с.

2. Жуков Е.Ф. Ценные бумаги и фондовые рынки : учеб. пособие [для вузов] / Е.Ф. Жуков. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995. – 224 с.

3. Загорський В.С. Розвиток ринку цінних паперів та управління його ризиками : [монографія] / В.С. Загорський. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 192 с.

4. Інституціонально-інформаційна економіка : [підручник] / А.А. Чухно, П.М. Леоненко, П.І. Юхименко ; [за ред. А.А. Чухна]. – К. : Знання, 2010. – 687 с.

5. Калач Г.М. Напрями удосконалення інституційної інфраструктури фондового ринку / Г.М. Калач // Науковий вісник Національної академії Державної податкової служби України (економіка, право). – 2007. – № 1 (36). – С. 45-51.

6. Кірєєв О.І. Питання функціонування та вдосконалення інфраструктури фондового ринку України: інформаційно-аналітичні матеріали / О.І. Кірєєв, М.М. Шаповалова, Н.І. Гребеник. – К. : Центр наукових досліджень НБУ. – 2005. – 132 с.

7. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія) : [навч. посіб.] / В.М. Опарін. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 240 с.

8. Павлов В.І. Цінні папери в Україні : [навчальний посібник] / В.І. Павлов, І.І. Пилипенко, І.В. Кривов'язюк. – [2-е вид., доп.]. – К. : Кондор, 2009. – 400 с.

9. Приказюк Н.В. Ринок державних цінних паперів: світовий досвід та вітчизняні реалії / Н.В. Приказюк, Т.П. Моташко // Фінанси України. – 2009. – № 2. – С. 73-81.

10. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України №3480-IV від 23 лютого 2006 р., зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : http://zakon1.rada.gov.ua.

11. Стратегія розвитку фондового ринку України на середньострокову та довгострокову перспективу (проект) [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.aust.com.ua/defaultStrategy.aspx.

12. Федоренко В.Г. Інвестознавство : [підручник] / В.Г. Федоренко. – [3-тє вид., допов.]. – К. : МАУП, 2004. – 480 с.

13. Шутєєва О.Ю. Теоретичні засади визначення сутності фінансового забезпечення функціонування ринку цінних паперів / О.Ю. Шутєєва // Фінансовий простір. – 2013. – № 3 (11). – С. 121.

References

1.Borshch, L.M. (2005), *Investuvannia: teoriia i praktyka* [Investing: theory and practice], tutorial, Znannia, Kyiv, Ukraine, 470 p.

2.Zhukov, E.F. (1995), *Tsennye bumagi i fondovye rynki* [Securities and capital markets], high school textbook, YuNITI, Moscow, Russia, 224 p.

3.Zahorskyi, V.S. (2008), *Rozvytok rynku tsinnykh paperiv ta upravlinnia yoho ryzykamy* [Market of equities and management his risks development], monograph, VD "INZhEK", Kharkiv, Ukraine, 192 p.

4.Chukhno, A.A., Leonenko, P.M. and Yukhymenko, P.I. (2010), *Instytutsionalno-informatsiina ekonomika* [Institutional and Informational Economics] textbook, Znannia, Kyiv, Ukraine, 687 p.

5.Kalach, H.M. (2007), "Directions improving the institutional infrastructure of the stock market", *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy*, no. 1 (36), pp. 45-51.

6.Kirieiev, O.I., Shapovalova, M.M. and Hrebenyk, N.I. (2005), *Pytannia funktsionuvannia ta vdoskonalennia infrastruktury fondovoho rynru Ukrainy: informatsiino-analitychni materially* [Question operation and improvement of infrastructure of the stock market of Ukraine: information and analytical materials], Tsentr naukovykh doslidzhen NBU, Kyiv, Ukraine, 132 p.

7.Oparin, V.M. (2002), *Finansy (zahalna teoriia)* [Finances (general theory)], tutorial, KNEU, Kyiv, Ukraine, 240 p.

8.Pavlov, V.I., Pylypenko, I.I. and Kryvoviaziuk, I.V. (2009), *Tsinni papery v Ukraini* [Securities in Ukraine], tutorial, Kondor, Kyiv, Ukraine, 400 p.

9.Prykaziuk, N.V. and Motashko, T.P. (2009), "Government securities market: international experience and domestic realities", *Finansy Ukrainy*, no. 2, pp. 73-81.

10. *Pro tsinni papery ta fondovyi rynok* [About securities and fund market], Zakon Ukrainy no. 3480-IV dated 23.02.2006, available at: http://zakon1.rada.gov.ua (access date March 10, 2016).

11. *Stratehiia rozvytku fondovoho rynku Ukrainy na serednostrokovu ta dovhostrokovu perspektyvu (proekt)* [Strategy of fund market of Ukraine development is on a medium-term and long-term prospect (project)], available at: http://www.aust.com.ua/defaultStrategy.aspx (access date March 10, 2016).

12. Fedorenko, V.H. (20040, *Investoznavstvo* [Investoznavstvo], textbook, MAUP, Kyiv, Ukraine, 480 p.

13. Shutieieva, O.Yu. (2013), “Theoretical principles of determination of essence of the financial providing of functioning of market of equities”, *Finansovyi prostir*, no. 3 (11), p. 121.

Мацера С.М. РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Мета – обґрунтування впливу ринку цінних паперів на активізацію інвестиційного процесу.

Методика дослідження. В основу досліджень роботи покладені як загальнонаукові (аналіз, спостереження), так і спеціальні методи пізнання. Методи аналізу і спостереження використані для дослідження ринку цінних паперів як засобу активізації інвестиційного процесу. Методи пізнання використані для обґрунтування напрямів підвищення інвестиційної спрямованості фінансового потенціалу ринку цінних паперів.

Результати. На сучасному етапі ринок цінних паперів створює широкі можливості у сфері інвестування для власників фінансових ресурсів і є важливим джерелом фінансування капіталовкладень для суб'єктів підприємницької діяльності.

Доведено, що питання, які стосуються активізації розвитку ринку цінних паперів як механізму залучення інвестицій у реальний сектор економіки, а також як чинника розвитку науково-технічного прогресу на сучасному етапі, набувають особливої актуальності.

Обґрунтовано, що на сучасному етапі соціально-економічний розвиток та конкурентоспроможність держави багато в чому залежать від активності використання інструментів ринку цінних паперів. Визначено, що від ефективного функціонування ринку цінних паперів залежить і залучення інвестиційних ресурсів в економіку країни.

Визначено, що метою функціонування ринку цінних паперів, як і всіх фінансових ринків, є забезпечення наявності механізму для залучення інвестицій в економіку шляхом встановлення необхідних контактів між тими, хто потребує фінансових засобів, і тими, хто має бажання інвестувати надмірний дохід. Функціонування ринку цінних паперів сприяє підвищенню мобільності фінансового капіталу, оскільки дає підприємствам широкий вибір джерел фінансування та кредитування.

Відзначено, що використання інструментів ринку цінних паперів має перевагу над прямим інвестуванням, що можна пояснити насамперед більшою ліквідністю цінних паперів, внаслідок якої знижується ризик потенційного інвестора.

Зроблено висновок про те, що ринок цінних паперів має великий потенціал та можливості для забезпечення інвестиційними ресурсами вітчизняних підприємств. Він має можливість акумулювати вільні кошти та перерозподіляти їх від неефективних до ефективних галузей економіки, забезпечуючи при цьому їх спрямування на відновлення та подальше зростання виробництва.

Наукова новизна полягає в уточненні основних завдань ринку цінних паперів як засобу активізації інвестиційного процесу та підвищення інвестиційної спрямованості фінансового потенціалу ринку цінних паперів.

Практична значущість полягає в тому, що основні положення даного дослідження у формі методичних рекомендацій можуть бути використані учасниками ринку цінних паперів для підвищення інвестиційної спрямованості фінансового потенціалу ринку цінних паперів.

Ключові слова: ринок цінних паперів, інвестиційні ресурси, ліквідність, фінансовий ринок, інвестиційний процес.

Matsera S.M. MARKET OF EQUITIES AS MEAN OF ACTIVATION OF INVESTMENT PROCESS

Purpose is a ground of influence of market of equities on activation of investment process.

Methodology of research. In basis of researches works are fixed both scientific (analysis, supervision) and special, methods of cognition. The methods of analysis and supervision are used for market of equities research as mean of activation of investment process. The methods of cognition are used for the ground of directions of increase of investment orientation of financial potential of market of equities.

Findings. On the modern stage the market of equities creates wide possibilities in the field of investing for the proprietors of financial resources and is an important sourcing capital investments for participants of entrepreneurial activity.

It is well-proven that questions which touch activation of market of equities development as mechanism of bringing in of investments in the real sector of economy, and also as a factor of development of scientific and technical progress on the modern stage is acquired the special actuality.

Grounded, that on the modern stage socio-economic development and competitiveness of the state in a great deal depend on activity of the use of instruments of market of equities. Also from the effective functioning of market of equities depends and bringing in of investment resources in the economy of country.

By the purpose of functioning of market price-list of papers, as well as all, there is providing of presence mechanism for bringing in of investments in an economy by establishment of necessary contacts between those, who needs financial markets financial means, and those, who must a desire invest a surplus profit. Functioning of market of equities is instrumental in the increase of mobility of financial capital.

It is marked that the use of instruments of market of equities takes advantage above the direct investing, that it is possible to explain above all things greater liquidity of securities, which the risk of potential investor goes down as a result of.

A conclusion is done that large potential and possibilities has a market of equities for providing of domestic enterprises investment resources. He must possibility accumulate a free money and redistribute them from uneffective to effective industries of economy, providing here their sending to renewal and subsequent growth of production.

Originality consists in clarification of basic tasks the market of equities as to the mean of activation of investment process and increase of investment orientation of financial potential of market of equities.

Practical value consists in that the substantive provisions of this research in form methodical recommendations can be used the participants of market of equities for the increase of investment orientation of financial potential of market of equities.

Key words: market of equities, investment resources, liquidity, financial market, investment process

Мацера С.М. РЫНОК ЦЕННЫХ БУМАГ КАК СРЕДСТВО АКТИВИЗАЦИИ ИНВЕСТИЦИОННОГО ПРОЦЕССА

Цель – обоснование влияния рынка ценных бумаг на активизацию инвестиционного процесса.

Методика исследования. В основу исследований работы положены как общенаучные (анализ, наблюдение), так и специальные, методы познания. Методы анализа и наблюдения использованы для исследования рынка ценных бумаг как средства активизации инвестиционного процесса. Методы познания использованы для обоснования направлений повышения инвестиционной направленности финансового потенциала рынка ценных бумаг.

Результаты. На современном этапе рынок ценных бумаг создает широкие возможности в сфере инвестирования для владельцев финансовых ресурсов и является важным источником финансирования капиталовложений для субъектов предпринимательской деятельности.

Доказано, что вопросы, которые касаются активизации развития рынка ценных бумаг как механизма привлечения инвестиций в реальный сектор экономики, а также как фактор развития научно-технического прогресса на современном этапе приобретают особенной актуальности.

Обоснованно, что на современном этапе социально-экономическое развитие и конкурентоспособность государства во многом зависят от активности использования инструментов рынка ценных бумаг. Определено, что от эффективного функционирования рынка ценных бумаг зависит и привлечение инвестиционных ресурсов в экономику страны.

Определено, что целью функционирования рынка ценных бумаг, как и всех, есть обеспечение наличия механизма для привлечения инвестиций в экономику путем установления необходимых контактов между теми, кто нуждается в финансовых рынках финансовых средств, и теми, кто должен желание инвестировать избыточный доход. Функционирование рынка ценных бумаг способствует повышению мобильности финансового капитала, поскольку дает предприятиям широкий выбор источников финансирования и кредитования.

Отмечено, что использование инструментов рынка ценных бумаг имеет преимущество над прямым инвестированием, что можно объяснить в первую очередь большей ликвидностью ценных бумаг, в результате которой снижается риск потенциального инвестора. Сделан вывод о том, что рынок ценных бумаг имеет большой потенциал и возможности для обеспечения инвестиционными ресурсами отечественных предприятий. Он должен возможность аккумулировать свободные средства и перераспределять их от неэффективных к эффективным отраслям экономики обеспечивая при этом их направление на возобновление и последующий рост производства.

Научная новизна заключается в уточнении основных заданий рынка ценных бумаг как средства активизации инвестиционного процесса и повышения инвестиционной направленности финансового потенциала рынка ценных бумаг.

Практическая значимость заключается в том, что основные положения данного исследования в форме методических рекомендаций могут быть использованы участниками рынка ценных бумаг для повышения инвестиционной направленности финансового потенциала рынка ценных бумаг.

Ключевые слова: рынок ценных бумаг, инвестиционные ресурсы, ликвидность, финансовый рынок, инвестиционный процесс.